

Vademecum

„BEZPIECZNE ZIMOWISKO 2017”

OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA

Opracowano w KW PSP w Krakowie dla potrzeb organizatorów zimowego wypoczynku oraz jego uczestników.

Kraków, 2017 r.

Wskazania dla organizatorów zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży w zakresie bezpieczeństwa pożarowego.

I. Wymagania w zakresie posiadanej dokumentacji

Obiekt przeznaczony na zimowy wypoczynek dzieci i młodzieży powinien mieć:

1. Zgodnie z art. 92c ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r., poz. 1943 z późn. zm.) organizator wypoczynku zapewnia bezpieczne i higieniczne warunki wypoczynku, w szczególności organizuje wypoczynek **w obiekcie lub na terenie spełniającym wymagania ochrony przeciwpożarowej**, ochrony środowiska oraz warunki higieniczno-sanitarne, określone w przepisach o ochronie przeciwpożarowej, ochronie środowiska i Państwowej Inspekcji Sanitarnej, a w przypadku wypoczynku z udziałem dzieci i młodzieży niepełnosprawnej - organizuje wypoczynek w obiekcie lub na terenie dostosowanym do potrzeb wynikających z rodzaju niepełnosprawności uczestników wypoczynku;
2. Zgodnie z § 2 ust. 5 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 marca 2016 r. w sprawie wypoczynku dzieci i młodzieży (Dz. U. z 2016 r., poz. 452) do zgłoszenia wypoczynku organizowanego w kraju organizator wypoczynku dołącza:
 - 1) w przypadku organizowania wypoczynku w obiekcie hotelarskim lub innym obiekcie, w którym są świadczone usługi hotelarskie, o którym mowa w art. 35 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 187) - kopię opinii właściwego miejscowo komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej, potwierdzającej spełnianie przez obiekt lub teren wymagań ochrony przeciwpożarowej;
 - 2) w przypadku organizowania wypoczynku w obiekcie używanym okazjonalnie do wypoczynku, z wyłączeniem wypoczynku organizowanego w szkołach i placówkach:
 - a) szkic poszczególnych pomieszczeń obiektu, z określeniem ich funkcji, w szczególności pomieszczenia do spania, stołówki, pomieszczeń do zajęć wychowawczo-rekreacyjnych i sanitariatów,
 - b) kopię opinii właściwego miejscowo komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej, potwierdzającej spełnianie przez obiekt lub teren wymagań ochrony przeciwpożarowej;
 - 3) w przypadku organizowania wypoczynku bez stałej infrastruktury komunalnej, w szczególności wypoczynku organizowanego w formie biwaku:
 - a) szkic sposobu zagospodarowania terenu przeznaczonego na wypoczynek, w szczególności rozmieszczenia poszczególnych części: mieszkalnej, żywieniowej, zespołu służby zdrowia i sanitariatów,
 - b) kopię opinii właściwego miejscowo komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej potwierdzającej spełnianie przez teren wymagań ochrony przeciwpożarowej;
 - 4) w przypadku organizowania wypoczynku o charakterze wędrownym - mapę trasy ze wskazaniem terminu i miejsca noclegu.

3. **Uwaga!!!** Zgodnie z art. 92c ust. 3 w/w ustawy **opinia** potwierdzająca spełnianie przez obiekt lub teren wymagań ochrony przeciwpożarowej, wydana przez właściwego miejscowo komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej, **jest ważna przez okres 3 lat od dnia jej wydania, jeżeli warunki ochrony przeciwpożarowej obiektu lub terenu nie uległy zmianie**
4. Opracowaną tzw. „Instrukcję bezpieczeństwa pożarowego”, w której uwzględniony powinien być fakt przeznaczenia obiektu na wypoczynek dzieci i młodzieży oraz związane z tym wymagania i zasady postępowania w przypadku pożaru czy innego zagrożenia (*podstawa prawna: rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów - Dz. U. Nr 109, poz. 719*). *Uwaga: Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego nie jest wymagana dla obiektów lub ich części, gdy kubatura brutto budynku lub jego części stanowiącej odrębną strefę pożarową nie przekracza 1000 m³, kubatura brutto budynku nie inwentarskiego nie przekracza 1500 m³, powierzchnia strefy pożarowej obiektu innego niż budynek nie przekracza 1000 m². Instrukcja powinna być poddawana okresowej aktualizacji co najmniej raz na dwa lata oraz po takich zmianach sposobu użytkowania obiektu, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.*
5. Aktualne protokoły badań instalacji technicznych budynku: elektryczna, gazowa, odgromowa, przewodów kominowych, spalinowych, wentylacyjnych i inne wpływające na stan bezpieczeństwa budynku, np. sygnalizacji pożaru, awaryjnego oświetlenia ewakuacyjnego, gaśnicza, itp.

II. Bezpieczeństwo pożarowe na zimowisku - bezpieczne spędzenie ferii zimowych.

Obiekty przeznaczone na zimowy wypoczynek dzieci i młodzieży powinny być odpowiednio wykonane i wyposażone w odpowiedni sprzęt i urządzenia techniczne, zgodnie z przepisami szczegółowymi, zapewniając bezpieczeństwo wypoczynku.

Najczęstszą przyczyną pożarów powstających podczas zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży jest nieostrożne obchodzenie się z ogniem oraz grzewczymi urządzeniami elektrycznymi, gazowymi na paliwo ciekłe i stałe (piece, piecyki, kuchenki, ogrzewacze pomieszczeń i inne). Często zagrożenie pożarowe spowodowane jest niewłaściwymi zabawami i nieświadomością dzieci oraz brakiem nadzoru ze strony dorosłych, a także przez wady urządzeń grzewczych.

Statystycznie najczęściej dzieci i młodzież wywołują pożary poprzez:

- zabawę z zapalkami, zapalniczką, materiałem pirotechnicznym (fajerwerki, race, itp.), - palenie w ukryciu papierosów,
- rozpalanie ognisk i zabawy z ogniem w pobliżu materiałów palnych (sterty słomy, siana, składowiska i magazyny makulatury, pudeł kartonowych, drzewa, stacji i magazynów paliw i gazów palnych, stodoł, zabudowań z materiałów palnych, lasów, itp.).

Pamiętaj !

W obiektach zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży oraz na terenie przyległym do nich zabrania się:

- zabawy z zapalkami, zapalniczkami,
- rozniecania ognia bez zezwolenia i podczas nieobecności osób dorosłych,
- używania świec, kaganków, petard, wyrobów pirotechnicznych oraz innych źródeł światła wykorzystujących otwarty ogień,
- stosowania do mycia i prania odzieży cieczy łatwopalnych,
- suszenia odzieży i materiałów palnych bezpośrednio na piecach,
- ustawiania elektrycznych i gazowych urządzeń grzewczych bezpośrednio na podłogach palnych w odległościach mniejszych niż 0,5 m od materiałów palnych,
- używania uszkodzonych urządzeń elektrycznych oraz używania ich w sposób niezgodny z instrukcją obsługi,
- stosowania na osłony punktów świetlnych materiałów palnych,
- składowania materiałów palnych na drogach komunikacji ogólnej służących celom ewakuacji lub umieszczenie przedmiotów na tych drogach w sposób zmniejszający ich szerokość albo wysokość poniżej wymaganych wartości,
- składowanie materiałów palnych na nieużytkowanych poddaszach oraz na drogach komunikacji ogólnej w piwnicach,
- stosowania do ogrzewania pomieszczeń, w których stale przebywają ludzie gazowych urządzeń promiennikowych,
- ogrzewania pomieszczeń za pomocą kuchni gazowych,
- rozpalanie ognisk lub wysypywanie gorącego popiołu i żużla, w miejscu umożliwiającym zapalenie się materiałów palnych albo sąsiednich obiektów oraz w mniejszej odległości od tych obiektów niż 10m,
- składowanie poza budynkami, w odległości mniejszej niż 4 m od granicy działki, materiałów palnych, w tym pozostałości roślinnych, gałęzi i chrustu,
- zamykanie drzwi ewakuacyjnych w sposób uniemożliwiający ich natychmiastowe użycie,
- uniemożliwianie lub ograniczanie dostępu do wyjść ewakuacyjnych albo okien dla ekip ratowniczych, gaśnic i urządzeń przeciwpożarowych, wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego oraz kurków głównych instalacji gazowej, źródeł wody do celów przeciwpożarowych, urządzeń uruchamiających instalacje gaśnicze i sterujących takimi instalacjami oraz innymi instalacjami wpływającym na stan bezpieczeństwa pożarowego obiektu,
- stosowanie na drogach ewakuacyjnych materiałów łatwo zapalnych,
- lokalizowanie elementów wystroju wnętrz, instalacji i urządzeń w sposób zmniejszający wymiary drogi ewakuacyjnej poniżej wartości wymaganych w przepisach techniczno-budowlanych.

W celu zapewnienia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa przeciwpożarowego w obiekcie przeznaczonym na wypoczynek dzieci i młodzieży należy:

- umieścić w miejscach widocznych wykaz telefonów alarmowych oraz instrukcje postępowania na wypadek pożaru,
- oznakować zgodnie z Polskimi Normami drogi ewakuacyjne, oraz miejsca umieszczenia urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic oraz miejsca usytuowania elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi,
- oznakować zgodnie z Polskimi Normami lokalizację przeciwpożarowych wyłączników prądu, głównych zaworów gazu, materiałów niebezpiecznych pożarowo,
- opracować i wdrożyć Instrukcję bezpieczeństwa przeciwpożarowego,
- wyposażyć obiekt w gaśnice i hydranty wewnętrzne,
- przeprowadzić ze stanem osobowym próbną alarmy pożarowe.

Uwaga:

Hydranty wewnętrzne i gaśnice muszą być dopuszczone do stosowania w Polsce, posiadać certyfikat zgodności wydany przez Centrum Naukowo Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej w Józefowie k. Otwocka i deklaracje zgodności wydaną przez producenta sprzętu. Hydranty i gaśnice powinny być oznakowane symbolem CE.

Zabawa na lodzie zawsze niesie ze sobą niebezpieczeństwo

Zamarznięte stawy, jeziora i rzeki zawsze są niebezpieczne. Niefrasobliwość dorosłych oraz pozostawianie dzieci bez opieki, zbiera co roku śmiertelne żniwo. Mimo ostrzeżeń służb ratunkowych, co roku pod lodem ginie kilkanaście osób.

Jak aktywnie i bezpiecznie spędzać więc czas na świeżym powietrzu zimą?

Jeśli masz chęć pojeździć na łyżwach, najbezpieczniej spędzisz czas na sztucznym lodowisku przygotowanym na przykład na boisku szkolnym. Nie zawsze jest to jednak możliwe.

W takich sytuacjach przestrzegaj następujących zasad:

1. Bez opieki dorosłych nie wchodź na zamarznięte stawy, jeziora, a tym bardziej rzeki!
2. Wychodząc z domu zostaw informację o miejscu, w które się udajesz oraz planowanym czasie powrotu.
3. Sprawdź prognozę pogody. Dodatnia temperatura powietrza oznacza, że lód na akwenu może być na tyle cienki, że chodzenie po nim może zagrażać Twojemu życiu.
4. Sprawdź grubość lodu. Bezpieczna pokrywa lodowa to około 10 cm. Lód na ciekach wodnych jest zawsze cieńszy, z powodu jej ruchu, woda słabiej zamarza. Szczególnie niebezpieczne są miejsca w pobliżu ujścia rzek i kanałów, nurtów rzek, ujęć wody, mostów, pomostów i przy brzegach.

5. Zalegający na pokrywie lodowej śnieg potrafi być bardzo zdradliwy. Pod warstwą śniegu trudno ocenić zagrożenie, ponieważ nie widać grubości lodu, przerębli i innych niebezpiecznych miejsc. Ponadto śnieg obciąża dodatkowo taflę lodu zmniejszając tym samym jego wytrzymałość.
6. Na lód powinny wchodzić co najmniej dwie osoby, w pewnej odległości od siebie, jednak zawsze w zasięgu wzroku. Pod żadnym pozorem nie wolno wchodzić na lód, jeśli w pobliżu nikogo nie ma (dotyczy to również wędkarzy).
7. Dobrze, jak dorośli i dzieci mają przy sobie gwizdek. Używając go, łatwiej wezwać pomoc.
8. Warto mieć przy sobie kolce (czekany) pomocne przy wczołganiu się na lód, ponieważ wydostanie się na powierzchnię z przerębli jest bardzo utrudnione.
9. Jeśli usłyszysz trzeszczenie lodu, nie zatrzymuj się, ale natychmiast zawróć w kierunku brzegu. Zwróć również uwagę pozostałym użytkownikom o potencjalnym niebezpieczeństwie.

Co robić, jak zarwie się pod Tobą lód?

1. W przypadku załamania lodu staraj się zachować spokój, jednocześnie głośno wzywając pomocy.
2. Jeżeli to możliwe, połóż się płasko na wodzie, rozkładając szeroko ręce, starając się jednocześnie, o ile to możliwe, wydostać na lód. Z reguły jest to jednak niezwykle trudne. Dlatego lepiej oszczędzaj siły do czasu przybycia pomocy. Jeśli to możliwe zdejmij buty, pozbędziesz się w ten sposób niepotrzebnego obciążenia i łatwiej będziesz mógł utrzymać się na powierzchni.
3. W kierunku brzegu zawsze poruszaj się w pozycji leżącej.

Kiedy zauważysz osobę tonącą:

1. W pierwszej kolejności zaalarmuj służby ratunkowe tj. straż pożarną (tel. 998 lub 112) lub pogotowie ratunkowe (tel. 999 lub 112).
2. **Pamiętaj! Najważniejsze jest własne bezpieczeństwo.** Jeśli lód załamał się pod osobą poszkodowaną, może załamać się również pod Tobą. Dlatego tak ważne jest wezwanie pomocy profesjonalistów. Ratownik bez odpowiedniego zabezpieczenia może przebywać w zimnej wodzie krótko. Po 3. minutach dochodzi do wyziębienia organizmu.
3. Udzielając pomocy, nie biegnij w kierunku osoby poszkodowanej, ponieważ zwiększasz w ten sposób punktowy nacisk na lód, który może załamać się również pod Tobą. Do tonącego najlepiej zbliżyć się czołgając po lodzie.
4. Jeśli w zasięgu ręki masz do dyspozycji długi szalik, grubą gałąź lub sanki, spróbuj podczołgać się na taką odległość, aby możliwe było podanie tego typu przedmiotu poszkodowanemu.
5. Po wyciągnięciu osoby poszkodowanej z wody należy w miarę możliwości zdjąć mokre ubranie, okryć ją czymś ciepłym (płaszczem, kurtką) i jak najszybciej

przetransportować do zamkniętego, ciepłego pomieszczenia, aby zapobiec dalszej utracie ciepła.

6. Do czasu przyjazdu służb ratunkowych, często sprawdzaj stan poszkodowanej osoby. W razie konieczności rozpocznij resuscytację krążeniowo-oddechową.
7. Gdy poszkodowany jest przytomny można podać mu słodkie i ciepłe (nie gorące i bezalkoholowe) płyny do picia.

Pamiętaj! Wchodząc na lód, zawsze ryzykujesz życiem!

III. Postępowanie na wypadek powstania pożaru:

Jeżeli jesteś świadkiem powstania pożaru, powiadom natychmiast osoby dorosłe, wychowawcę, kierownika kolonii, obozu oraz inne osoby znajdujące się w rejonie zagrożonym.

Wychowawca, Kierownik kolonii, obozu powinien:

- zachować spokój, przeciwdziałać panice,
- zaalarmować pozostałe osoby dorosłe oraz Państwową Straż Pożarną,

- nr alarmowy Państwowej Straży Pożarnej - **998**

- ogólnoeuropejski nr alarmowy do wszystkich służb ratowniczych - **112**

(wykorzystywany także w przypadku, gdy nie potrafimy zidentyfikować zagrożenia i określić, jaką służbę ratowniczą wezwać do pomocy).

Po uzyskaniu telefonicznego połączenia ze służbami ratowniczymi, należy wyraźnie podać: – gdzie się pali - dokładny adres, nazwa obiektu, instytucji, piętro,

- co się pali,
- czy istnieje zagrożenie życia ludzi (osoby ranne, uwięzione w budynku przez ogień),
- swoje imię i nazwisko i nr telefonu z którego się dzwoni.

UWAGA! Odłożyć słuchawkę dopiero po otrzymaniu potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia!

Akcja ratowniczo-gaśnicza

Równocześnie z alarmowaniem Państwowej Straży Pożarnej należy przystąpić do akcji ratowniczo-gaśniczej. Do czasu przybycia jednostek ochrony przeciwpożarowej kierownictwo akcją ratowniczą obejmuje Kierownik lub osoba dorosła najbardziej opanowana i energiczna. Należy:

- przeprowadzić sprawną i bezpieczną ewakuację dzieci i młodzieży z zagrożonego obiektu w bezpieczne miejsce zapewniając im przez cały czas opiekę osób dorosłych,
- przystąpić do gaszenia pożaru przy pomocy posiadanego sprzętu gaśniczego.

Każda osoba przystępująca do akcji ratowniczo-gaśniczej powinna pamiętać że:

- w pierwszej kolejności należy przeprowadzić ratowanie zagrożonego życia ludzi,
- nie otwierać bez potrzeby drzwi, okien do pomieszczeń, w których powstał pożar, ponieważ dopływ powietrza sprzyja rozprzestrzenianiu się ognia,
- nie gasić wodą oraz gaśnicami pianowymi instalacji i urządzeń elektrycznych będących pod napięciem,
- wyłączyć dopływ prądu elektrycznego i gazu do pomieszczeń i obiektu objętego ogniem,
- usunąć z zasięgu ognia wszystkie materiały palne, butle z gazem palnym i ciecze łatwopalne.

Po przybyciu jednostek ochrony przeciwpożarowej należy bezwzględnie podporządkować się poleceniom kierującego akcją ratowniczo-gaśniczą.

Po ugaszeniu pożaru właściciel obiektu odpowiada za zabezpieczenie pogorzeliiska.

IV. Ewakuacja dzieci i młodzieży z obiektu zimowego wypoczynku w przypadku pożaru, zadymienia lub innego zagrożenia.

W przypadku powstania pożaru, zadymienia lub innego zagrożenia dla życia i zdrowia ludzkiego, jeżeli nie jest możliwe opanowanie go w zarodku - należy przeprowadzić ewakuację ludzi z zagrożonego rejonu.

Ewakuację z obiektu wypoczynku zarządza i prowadzi do czasu przybycia jednostek ochrony przeciwpożarowej zarządzający kolonią (Kierownik kolonii) lub osoba upoważniona do tego.

Zarządzający przebiegiem ewakuacji powinien zachować spokój i opanowanie, aby nie doprowadzić do groźnej w skutkach paniki wśród dzieci i młodzieży. Wydawane decyzje, polecenia powinny być zwięzłe, proste i zrozumiałe, dające efekt sprawnej i bezpiecznej ewakuacji. Wychowawcy oraz personel pomocniczy zobowiązany jest bezwzględnie do wzięcia udziału w ewakuacji.

Kolejność ewakuacji uzależniona jest od rodzaju i rozmiaru zagrożenia pożarowego, a także od tego, w którym pomieszczeniu powstał pożar i w którym kierunku się rozprzestrzenia. Ewakuacja wszystkich osób i mienia powinna odbywać się przez najbliższe wyjście ewakuacyjne nie objęte ogniem, prowadzące w bezpieczne miejsce na przestrzeń otwartą.

Po ogłoszeniu alarmu wyznaczone przez kierującego ewakuacją osoby (wychowawcy, personel pomocniczy) przystępują natychmiast do ewakuacji dzieci i młodzieży wewnętrznymi drogami komunikacyjnymi, kierując się znajdującymi się na ścianach znakami ewakuacyjnymi. W czasie ewakuacji nie należy korzystać z windy!

Po sprawdzeniu, że wszyscy opuścili pomieszczenia wychowawcy udają się wraz z dziećmi do miejsca dla wyewakuowanych, opiekując się nimi przez cały czas. Po opuszczeniu pomieszczeń, kondygnacji nie należy zostawiać drzwi otwartych na całą szerokość lecz należy je zamknąć. Zapobiegnie to rozprzestrzenieniu się pożaru.

Uwagi dotyczące ewakuacji.

Po podjęciu decyzji o ewakuacji osób i mienia należy:

1. Niezwłocznie powiadomić wszystkich pracowników i podległy personel, przebywający w budynku o powstaniu i charakterze zagrożenia oraz konieczności podjęcia i przeprowadzenia ewakuacji.
2. Kierujący akcją ewakuacyjną zobowiązany jest do wyznaczenia osób odpowiedzialnych za przebieg ewakuacji poszczególnych grup dzieci i młodzieży i również innych osób przebywających w chwili wystąpienia zagrożenia w pomieszczeniach budynku, ponadto ustala ewentualną potrzebę ewakuacji sprzętu i mienia.
3. Podczas prowadzenia ewakuacji należy pamiętać, iż w pierwszej kolejności należy ewakuować zagrożone życie ludzkie, osoby ranne, niepełnosprawne, dzieci, osoby ciężko chore, a dopiero później mienie o ile pozwolą na to warunki i rozwój sytuacji pożarowej.
4. Ewakuację należy rozpoczynać od pomieszczeń, kondygnacji, budynków, w których powstał pożar lub które znajdują się na kierunku rozprzestrzeniania się ognia, a następnie pomieszczeń sąsiednich, kondygnacji wyższych i niższych oraz pomieszczeń i kondygnacji z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacji może zostać odcięte przez pożar lub zadymienie. Należy dążyć do tego, aby wśród ewakuowanych w pierwszej kolejności były osoby o ograniczonej z różnych względów zdolności poruszania się, natomiast zamykać strumień ruchu powinny osoby, które mogą poruszać się o własnych siłach.
5. Podczas ewakuacji z pomieszczeń, strumienie ludzi należy kierować na poziome drogi ewakuacyjne (korytarze), a następnie zgodnie z kierunkami określonymi przez znajdujące się na ścianach i drzwiach budynków znaki ewakuacyjne zgodne z PN-92/N-01256/02, na zewnątrz budynku poza obszar zagrożony, do bezpiecznych miejsc wyznaczonych.
6. Osoby ranne, z ograniczoną zdolnością poruszania się należy ewakuować przy wykorzystaniu wózków, noszy bądź przenosić na rękach.
7. W przypadku blokady dróg ewakuacyjnych, należy niezwłocznie, przy pomocy dostępnych środków informacyjnych (telefon, głos, itp.), powiadomić kierownika akcji ewakuacyjnej. Osoby odcięte od wyjścia, a znajdujące się w strefie zagrożenia, należy zebrać w pomieszczeniu jak najbardziej odległym od pożaru i w miarę posiadanych środków oraz istniejących warunków (okno, balkon) ewakuować na zewnątrz przy pomocy sprzętu ratowniczego przybyłych jednostek ratowniczych PSP i innych.
8. Przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych należy poruszać się w pozycji pochylonej, starając się trzymać głowę jak najniżej, ze względu na mniejszą temperaturę i zadymienie panujące w dolnych partiach pomieszczeń i korytarzy. Usta i drogi oddechowe należy w miarę możliwości zasłaniać chustką zmoczoną w wodzie - sposób ten ułatwia oddychanie. Podczas ruchu przez mocno zadymione odcinki dróg ewakuacyjnych należy poruszać się wzdłuż ścian, by nie stracić orientacji co do kierunku ruchu.

9. Po zakończeniu ewakuacji z budynku (zagrożonego rejonu), opiekunowie danych grup dzieci i młodzieży, zobowiązani są do przeliczenia stanów osobowych i sprawdzenia czy ktoś nie został w zagrożonym rejonie.
10. W obiektach zimowego wypoczynku powinna obowiązywać zasada, iż wychowawcy, opiekunowie przystępują do ewakuacji dzieci i młodzieży którymi się opiekują na co dzień. W przypadkach uzasadnionych, po dokonaniu oceny sytuacji, zarządzający ewakuacją z budynku może odstąpić od tej zasady i skierować do ewakuacji ludzi z miejsc wymagających natychmiastowej ewakuacji.
11. W razie podejrzenia, że ktoś został w zagrożonej strefie, należy zgłosić ten fakt kierującemu akcją ewakuacyjno-ratowniczą i przeprowadzić ponowne sprawdzenie, przeliczenie wyewakuowanych dzieci. Opiekunowie poszczególnych grup dzieci winni znać stany osobowe grupy, zaś zarządzający ewakuacją stany osobowe z ewakuowanego budynku.
12. W przypadku przybycia jednostek Straży Pożarnej w trakcie akcji ewakuacyjnej, kierujący przebiegiem akcji zobowiązany jest do złożenia krótkiej informacji o przebiegu akcji, a następnie podporządkowania się poleceniom dowódcy przybyłej jednostki straży pożarnej.

Jak skutecznie posługiwać się sprzętem gaśniczym?

Zasady posługiwania się gaśnicami:

Równocześnie z alarmowaniem należy przystąpić do akcji gaśniczej za pomocą gaśnic i hydrantów wewnętrznych będących na wyposażeniu obiektu. Gaśnice i hydranty wewnętrzne wykorzystywane są do gaszenia pożarów w zarodku.

Rodzaj gaśnic powinien być dostosowany do gaszenia tych grup pożarów, które mogą wystąpić w obiekcie:

- ***grupa A - pożary materiałów stałych zwykle pochodzenia organicznego, których normalne spalanie zachodzi z tworzeniem żarzących się węgla,***
- ***grupa B – cieczy i materiałów stałych topiących się,***
- ***grupa C - gazów palnych,***
- ***grupa D - metali,***
- ***grupa F - tłuszczów i olejów w urządzeniach kuchennych.***

Symbolami literowymi oznakowane są gaśnice odpowiednio do gaszenia pożarów danej grupy. Gaśnice należy tak dobierać, aby można było nim ugasić ewentualny pożar.

Do gaszenia palących się urządzeń elektrycznych będących pod napięciem nie należy używać wody, a gaśnice stosować należy zgodnie z zasadami i w sposób określony w instrukcji użycia pokazanej na wybranej gaśnicy. Zabronione jest uniemożliwianie lub ograniczanie dostępu do gaśnic.

Przy gaszeniu należy pamiętać o następujących zasadach:

- ❖ Kierować strumień środka gaśniczego na palące się przedmioty lub obiekty od strony zewnętrznej (skrajnej) w kierunku środka,
- ❖ Przy gaszeniu przedmiotów ustawionych pionowo należy gasić od góry w dół,
- ❖ Należy używać środków gaśniczych przeznaczonych do gaszenia danej grupy pożarów.

Charakterystyka gaśnic i hydrantów.

Efekt akcji gaśniczej, a także bezpieczeństwo jej prowadzenia zależy od wielu czynników, między innymi od wyboru odpowiedniego środka gaśniczego. Dokonanie prawidłowego wyboru zależne jest od rozpoznania rodzaju pożaru oraz pewnego minimum wiedzy o środkach gaśniczych i ich działaniu. Poniżej podajemy podstawowe informacje o gaśnicach i hydrantach i sposobach ich użycia.

Hydrant wewnętrzny ma zastosowanie do gaszenia pożarów w zarodku wszędzie tam gdzie jako środek gaśniczy stosuje się wodę.

Sposób użycia hydrantu jest następujący:

- otworzyć drzwiczki szafki sprawdzić czy podłączony jest wąż i prądownica,
- rozwinąć odcinek węża w całości unikając zagięć i załamania,
- skierować strumień wody na miejsce pożaru.

Obsługę hydrantu powinny stanowić dwie osoby. Jedna obsługuje prądownicę a druga obsługuje zawór hydrantowy dawkując ilość wody. Wodą nie gasimy urządzeń pod napięciem elektrycznym oraz w ich obrębie, jak również innych substancji, które z wodą tworzą gazy palne, np. karbid.

Gaśnica wodno-pianowa - po dostarczeniu gaśnicy w pobliże pożaru zrywamy plombę zabezpieczającą, wciskamy zbijak, kierujemy strumień piany w ognisko pożaru. Działanie gaśnicy można w każdej chwili przerwać przez zwolnienie dźwigni prądowniczki. Gaśnica prawidłowo pracuje tylko w pozycji pionowej.

Gaśnica proszkowa - po dostarczeniu gaśnicy w pobliże pożaru zrywamy plombę i zawleczkę blokującą, uruchamiamy dźwignię lub zbijak i kierujemy strumień proszku w ognisko pożaru. Działanie gaśnicy można w każdej chwili przerwać przez zwolnienie dźwigni uruchamiającej lub dźwigni prądowniczki. Gaśnica prawidłowo pracuje tylko w pozycji pionowej.

Gaśnica płynowa specjalna - przeznaczona do gaszenia tłuszczów i olejów w urządzeniach kuchennych, płonących potraw, mięsa itp. Po dostarczeniu gaśnicy w pobliże pożaru (gaśnica

powinna znajdować się w pobliżu kuchni) zrywamy plombę i zawleczkę blokującą, uruchamiamy dźwignię i kierujemy strumień płynu w ognisko pożaru.

Gaśnica śniegowa - po dostarczeniu gaśnicy w pobliże pożaru zrywamy plombę zabezpieczającą uruchamiamy zawór i kierujemy strumień dwutlenku węgla na ognisko pożaru. Działanie gaśnicze można w każdej chwili przerwać zamykając zawór. Gaśnica prawidłowo pracuje tylko w pozycji pionowej.

Należy pamiętać o tym, że:

- w czasie działania gaśnicy trzymać ją tylko za uchwyty,
- nie wolno używać tych gaśnic do gaszenia płonących osób.

Koc gaśniczy

Sposób użycia:

- wyjąć z futerału,
- rozłożyć i szczelnie przykryć palący się przedmiot.

W przypadku gaszenia płonących ludzi, osobę należy położyć na ziemi i przykryć ją szczelnie kocem. Koc gaśniczy można wykorzystywać do przenoszenia ewakuowanego mienia.

**Wykaz telefonów Państwowej Straży Pożarnej
woj. małopolskie**

Lp.	Komenda Powiatowa (Miejska) PSP	Nr kier.	Centrala
1	KP Bochnia	14	611-60-97 611-60-98
2	KP Brzesko	14	686-50-13 686-50-10
3	KP Chrzanów	32	625-89-00
4	KP Dąbrowa Tarnowska	14	642-61-10
5	KP Gorlice	18	354-93-10
6	KM Kraków	12	616-83-00
7	KP Limanowa	18	337-99-80 337-99-81
8	KP Miechów	41	382-41-00 382-41-10
9	KP Myślenice	12	373-41-20
10	KM Nowy Sącz	18	448-69-00
11	KP Nowy Targ	32	261-09-71
12	KP Olkusz	32	641-40-44
13	KP Oświęcim	33	844-89-00
14	KP Proszowice	12	385-31-60
15	KP Sucha Beskidzka	33	874-18-00
16	KM Tarnów	14	631-71-00 631-71-13
17	KP Wadowice	33	873-43-80
18	KP Wieliczka	12	278-38-88
19	KP Zakopane	18	202-09-10
20	KW PSP Kraków	12	639-91-00